

Datum
2023-04-14

Diarienummer

Handläggare
Michael Johansson, controller
Elisabeth Söderbäck, HR-chef

Ekonomisk månadsrapport för vård- och omsorgsnämnden januari – mars 2023

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	2
Drift	3
Vård och omsorg om äldre	3
Insatser enligt LSS/SFB	6
Insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS/SFB)	9
Investeringar	9
Personal	10

Bilagor

1. Resultaträkning per 31 mars 2023
2. Volymer per den 31 mars 2023
3. Åtgärdsplan per 31 mars 2023

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden redovisar per mars ett underskott om -4,9 miljoner kronor. Jämfört med föregående år har kostnaderna ökat med 21,6 miljoner kronor vilket motsvarar en ökning med 7,0 procent. Under april pågår arbetet med att ta fram årets första prognos, vilken kommer redovisas i delårsrapporten.

Inom vård och omsorg om äldre redovisas ett underskott om -3,4 miljoner och jämfört med föregående år har nettokostnaderna ökat med 5,6 procent.

För insatserna enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialförsäkringsbalk (2010:110) (SFB) redovisas ett överskott om 0,4 miljoner kronor. Jämfört med föregående år redovisas en nettokostnadsökning med 2,3 miljoner kronor. Detta ger dock en missvisande bild eftersom kostnaderna för turbundna resor felaktigt redovisades inom denna verksamhet i början av 2022. Den egentliga nettokostnadsökningen bedöms vara omkring tio miljoner kronor.

För insatser till personer med funktionsnedsättning, exklusive LSS och SFB, redovisar nämnden ett underskott om -2,6 miljoner kronor. Jämfört med föregående år redovisas en nettokostnadsökning med 9,3 miljoner kronor. Även detta ger en missvisande bild med anledning av hur turbundna resor redovisats under 2022. Den egentliga nettokostnadsökningen för insatser till personer med funktionsnedsättning bedöms vara omkring 1,3 miljoner kronor.

Drift

Verksamhet, tkr	Helår 2023			Perioden jan - mar 2023			2022
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Vård och omsorg om äldre	730 945	-	-	178 304	181 656	-3 353	172 104
Insatser enligt LSS/SFB	507 394	-	-	121 338	120 913	425	118 654
Insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS/SFB)	95 889	-	-	23 716	26 314	-2 599	16 972
Färdtjänst/riksfärdtjänst	2 797	-	-	689	185	504	127
Nämnd- & styrelseverksamhet	1 521	-	-	380	324	57	115
Individ & familjeomsorg	11 645	-	-	2 801	2 728	72	2 552
Övriga verksamheter	12	-	-	3	3	0	0
Summa	1 350 202	-	-	327 230	332 122	-4 893	-220 892

Vård- och omsorgsnämndens resultat per mars innebär en negativ avvikelse mot budget med -4,9 miljoner kronor. Under april pågår arbetet med att ta fram årets första prognos, vilken kommer redovisas i delårsrapporten.

Jämfört med föregående år har kostnaderna ökat med 21,6 miljoner kronor vilket motsvarar en ökning med 7,0 procent. De största ökningarna avser personalkostnader som ökat med 9,2 miljoner kronor och köp av verksamhet som ökat med 9,0 miljoner kronor.

I utförarorganisationen finns ett fortsatt behov av åtgärder för att nå en budget i balans. Utöver befintligt behov av åtgärder kommer överenskommelsen med Svenska kommunalarbetsareförbundet gällande löneöversynen för 2023 att ytterligare bygga på behovet av åtgärder. I överenskommelsen är löneutrymmet 4,1 procent vilket kan jämföras med budgeterad nivå på 2,0 procent.

De kostnader som redovisas under individ- och familjeomsorg samt under övriga verksamheter avser den del av kostnaden för socialförvaltningens övergripande ledning och stab som gäller socialnämndens verksamheter.

Vård och omsorg om äldre

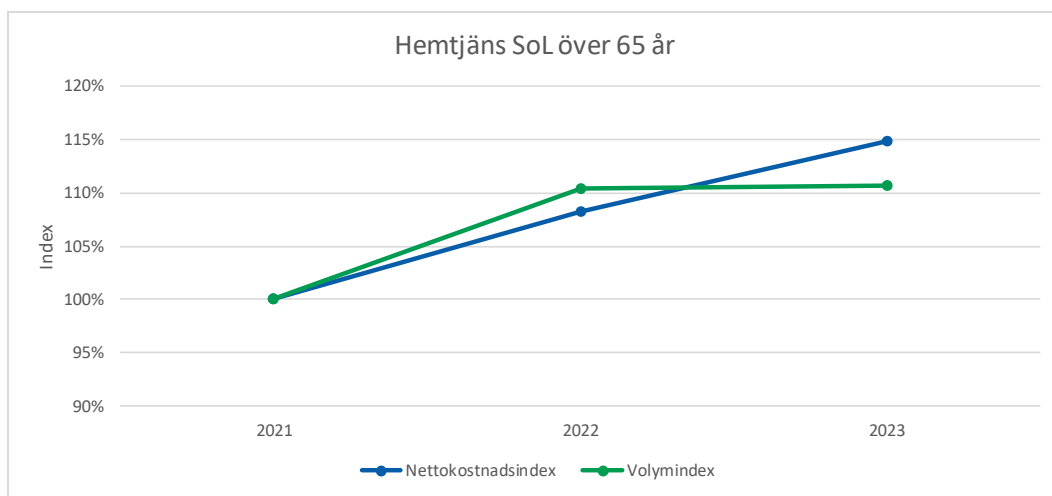
Inom vård och omsorg om äldre redovisas ett underskott om -3,4 miljoner och jämfört med föregående år har nettokostnaderna ökat med 5,6 procent. Detta motsvarar en kostnadsökning med 9,6 miljoner kronor var av 7,4 miljoner kronor avser köp av verksamhet. Personalkostnaderna är oförändrade jämfört med föregående år.

Nettokostnadsutveckling, tkr	jan-mar 2021	jan-mar 2022	jan-mar 2023
Vård och omsorg om äldre	166 458	172 104	181 656
Förändring i procent		3,4%	5,6%

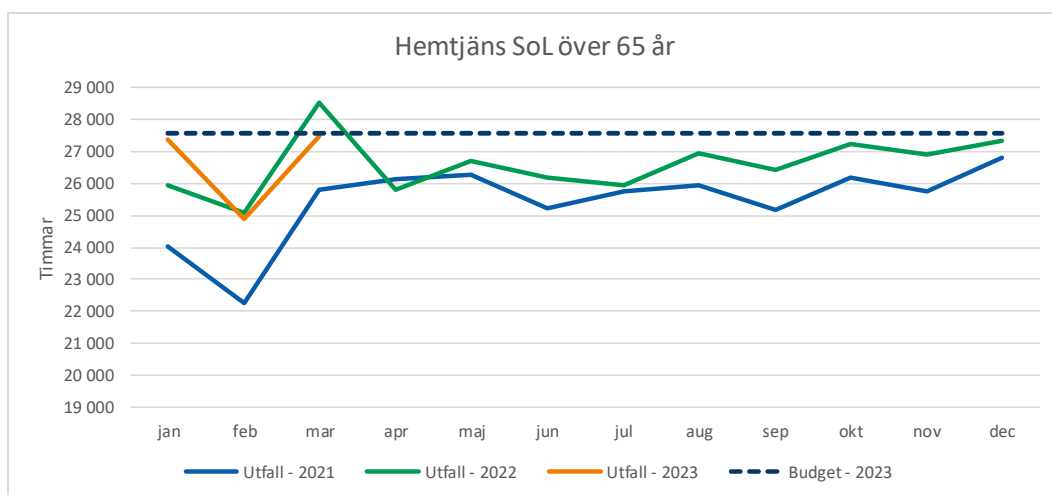
De verksamhetsområden inom äldreomsorgen som nämnden redovisar de största underskott inom är hemtjänst, turbundna resor och dagverksamhet. För utförarverksamheten redovisas ett underskott om -6,6 miljoner kronor. Den största kostnadsposten med underskott är personalkostnader med en avvikelse på -6,3 miljoner kronor.

Hemtjänst

För hemtjänsten redovisar nämnden ett underskott om -1,8 miljoner kronor. Under perioden har nettokostnaderna inom hemtjänsten ökat med 6,2 procent jämfört med föregående år samtidigt som volymen endast ökat med 0,3 procent. Kostnadsökningen finns primärt inom den egna regin och avser kostnader för personal samt varor och tjänster. Det är även en minskning av redovisade bidrag jämfört med föregående år.

Under det första kvartalet har volymutvecklingen svalnat av och i genomsnitt har 26 571 timmar redovisats per månad under det första kvartalet. Detta kan jämföras med 26 501 timmar per månad under samma period föregående år, en skillnad på 0,3 procent. En orsak till att volymökningen avtagit är att det varit ett högre inflöde än normalt till särskilt boende och när personer går från hemtjänst till särskilt boende påverkar det antalet timmar.

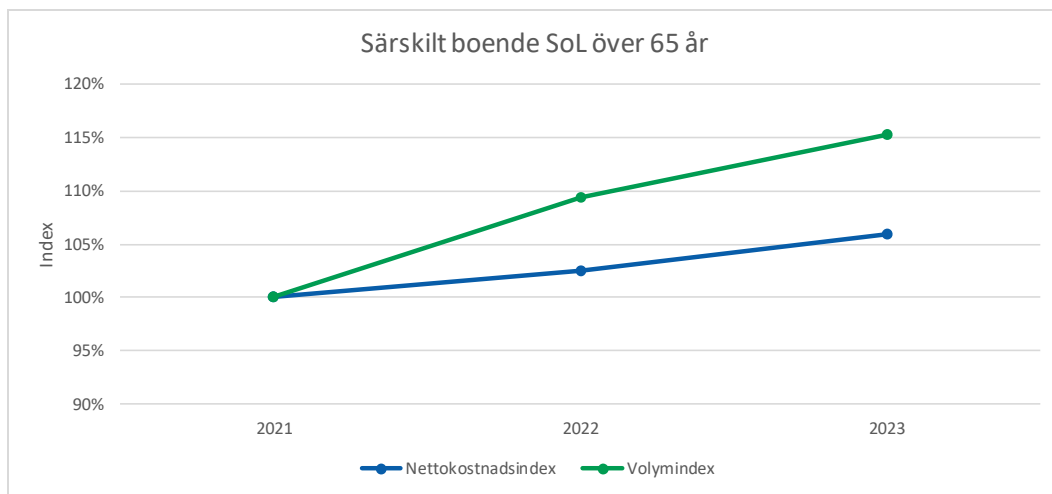

Att volymerna är oförändrade jämfört med föregående år innebär att nämnden för närvarande har ett överskott avseende de medel som avsatts för volymer inom hemtjänsten med 1,7 miljoner kronor.

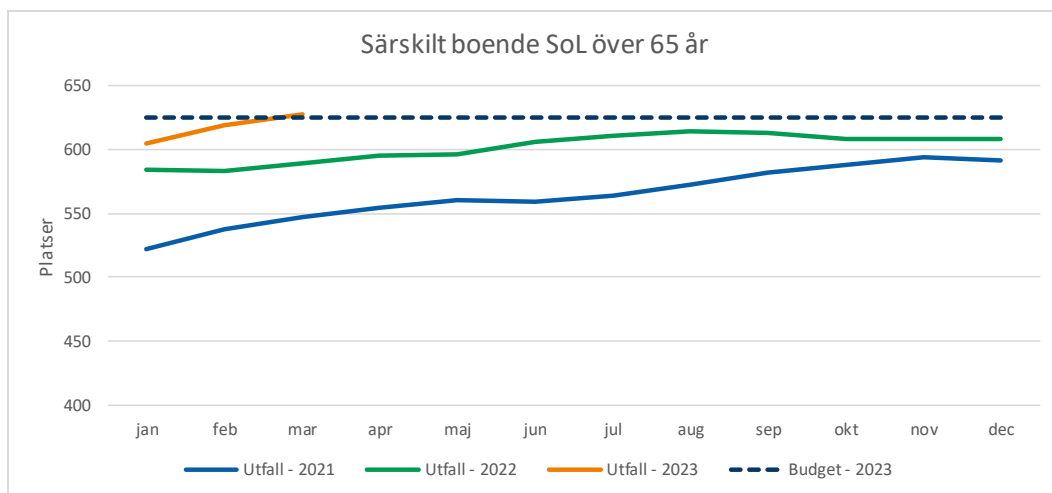
För utföraren i egen regi har de ersatta timmarna ökat med 2,6 procent medan bruttokostnaderna ökat med 6,7 procent. För perioden redovisar utförarverksamheten ett underskottet om -3,6 miljoner kronor.

Särskilt boende

Inom särskilt boende redovisas ett överskott om 0,5 miljoner kronor. Jämfört med föregående år har nettokostnaderna ökat med 3,4 procent och volymerna har ökat med 5,4 procent. Kostnadsökningen avser primärt köp av verksamhet vilket beror på att volymen för externa platser ökar.

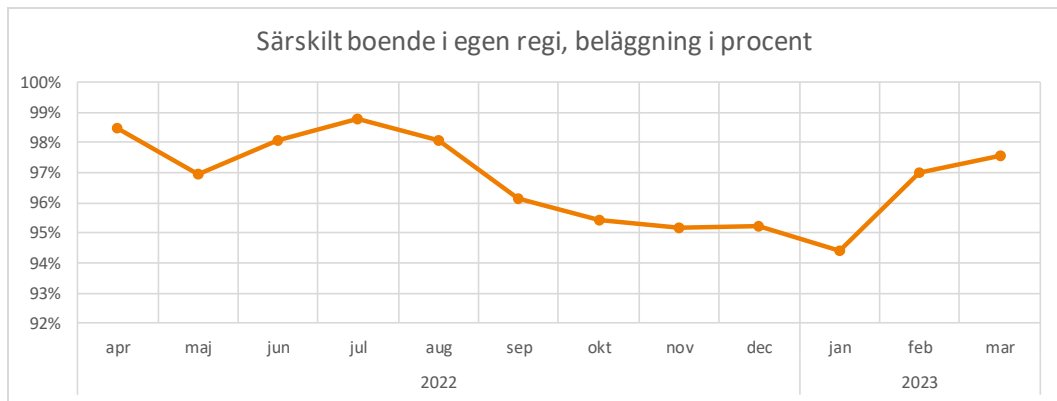

Inom särskilt boende uppgår volymen till 627 platser under mars. Detta motsvarar en ökning med 39 platser jämfört med föregående år. I förhållande till budget ligger volymen för perioden under budgeterad nivå men i mars har volymen nått upp till den genomsnittligt budgeterade nivå per månad. Det har varit ett stort inflöde i början av året vilket medfört ett större nettoinflöde än vanligt. Den fortsatta volymutvecklingen under året är svår att förutse men just nu är verksamhetens bedömning att utvecklingen kan komma att avta och att volymen därmed kan hålla sig kring budgeterad nivå ur ett helårsperspektiv. Inför delårsprognosen kommer volymen analyseras ytterligare.

Att volymerna legat under budgeterad nivå för de tre första månaderna gör att nämnden för närvarande har ett överskott avseende medel som avsatts för volymer inom särskilt boende med 2,6 miljoner kronor. Utöver detta finns även en buffert, som för perioden motsvarar 0,6 miljoner kronor, redovisat under verksamheten för särskilt boende som för närvarande är outnyttjad.

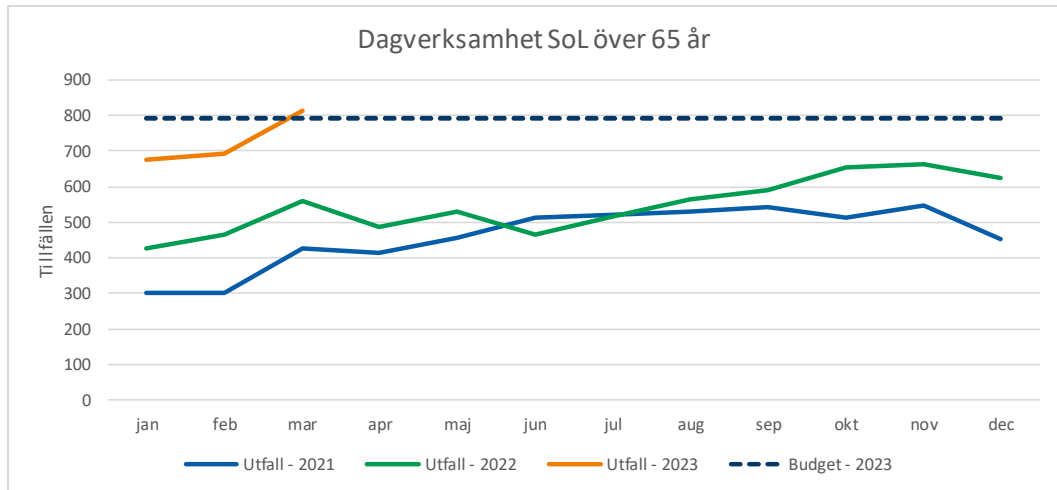
Under året har det nyöppnade externa boendet Susannahemmet blivit fullt och i övrigt börjar de populära boendena hos externa utförare bli fulla vilket ökar möjligheten för egen regi att fylla sina platser. Under februari och mars har beläggningen inom egen regi ökat och i mars erhöll utföraren ersättning för platser motsvarande 97,6 procent av kapaciteten. För perioden är antalet belagda platser inom egen regi 1,5 procent lägre än föregående år.

Jämfört med föregående år har egen regi minskat sina bruttokostnader med 2,6 miljoner kronor vilket motsvarar en minskning med 1,5 procent. Minskningen avser till stort del personalkostnader. För perioden redovisar utförarverksamheten inom särskilt boende ett underskott om -2,4 miljoner kronor inom särskilt boende för äldre.

Dagverksamhet

Inom dagverksamheten redovisar nämnden ett underskott om -0,9 miljoner kronor där huvuddelen finns inom utförarorganisationen. Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 19,3 procent, vilket motsvarar 0,4 miljoner kronor, samtidigt som volymen är 50,3 procent högre. Volymen har ökat vilket är i linje med planen för insatsen. I jämförelse med budget är volymen för mars högre än planerat men förväntningen är att det kommer jämna ut sig under året.

Turbundna resor

Inom äldreomsorgen redovisas en negativ avvikelse mot budget med -1,0 miljoner kronor avseende turbundna resor. Jämfört med föregående år har kostnaderna ökat med 1,7 miljoner kronor vilket är mer än en dubblning av kostnaderna. Detta beror på pris- och volymökningar.

Insatser enligt LSS/SFB

För insatserna enligt LSS och SFB redovisas ett överskott om 0,4 miljoner kronor. Jämfört med föregående år redovisas en nettokostnadsökning med 2,3 miljoner kronor. Detta ger dock en missvi-

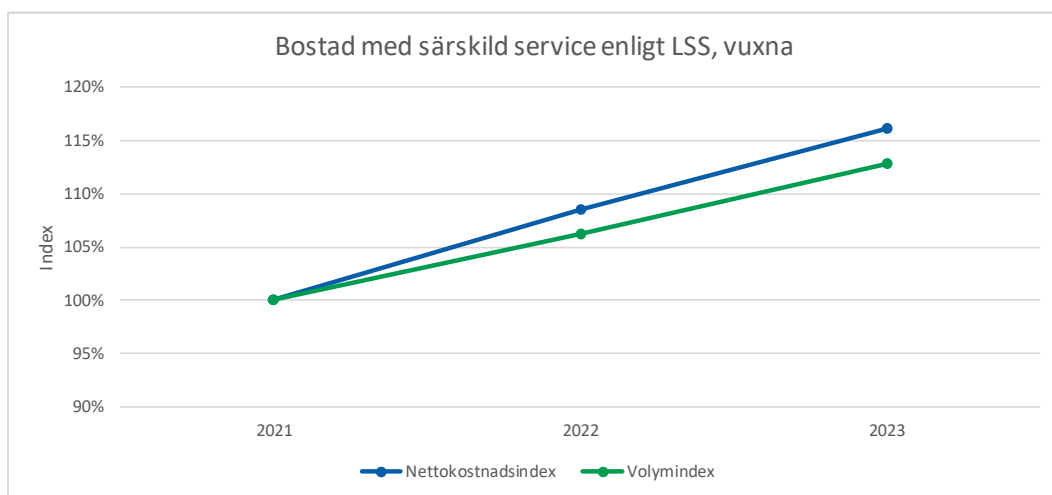
sande bild eftersom kostnaderna för turbundna resor felaktigt redovisades inom denna verksamhet i början av 2022. Den egentliga nettokostnadsökningen bedöms vara omkring tio miljoner kronor där majoriteten av kostnadsökningen avser personalkostnader.

Nettokostnadsutveckling, tkr	jan-mar 2021	jan-mar 2022	jan-mar 2023
Insatser enligt LSS/SFB	112 703	118 654	120 913
Förändring i procent		5,3%	1,9%

De insatser med störst överskott avser boende enligt LSS där överskottet uppgår till 3,8 miljoner kronor för barn- och vuxenboenden. De insatser med störst underskott är daglig verksamhet enligt LSS och personlig assistans med underskott om -1,8 miljoner kronor respektive -1,0 miljoner kronor. De kostnadsposter med störst avvikelse mot budget är personal med en negativ avvikelse om -3,0 miljoner kronor och köp av verksamhet med ett redovisat överskott om 2,5 miljoner kronor.

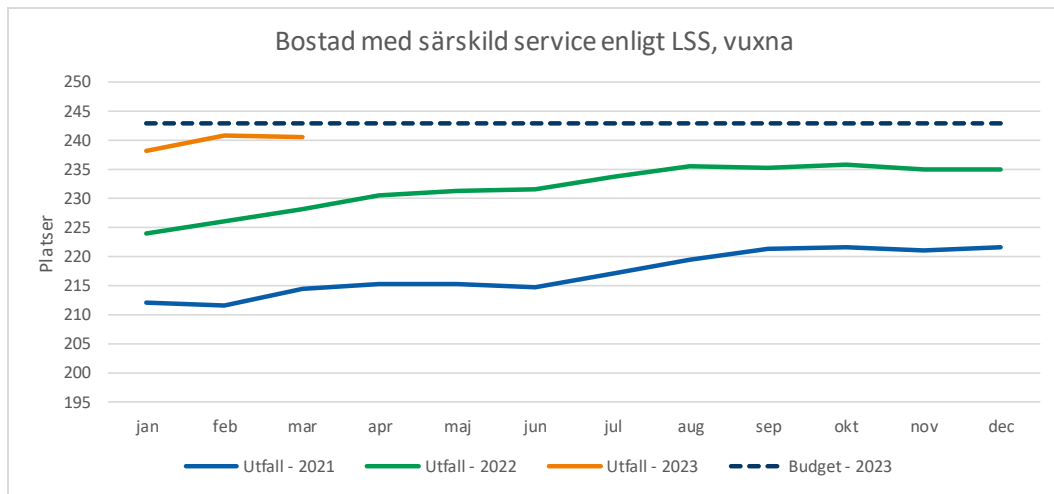
Boende enligt LSS, vuxna

För bostad med särskild service enligt LSS till vuxna redovisar nämnden ett överskott om 2,5 miljoner kronor. Jämfört med föregående år har nettokostnaderna inom insatsen ökat med 7,0 procent och volymen har ökat med 6,1 procent.

Kostnadsökningen avser primärt personalkostnader där kostnaderna ökat med 5,3 miljoner kronor. Av detta avser 1,3 miljoner kronor personalkostnader kopplat till ett nytt LSS-boende i egen regi. Det nya boendet har även medfört möjligheter till hemtagningar vilket minskat kostnaderna för köp av verksamhet. Totalt har köp av verksamhet minskat med 2,2 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Inom bostad med särskild service enligt LSS för vuxna uppgår volymen till 241 platser under mars. Detta motsvarar en ökning med 12 platser jämfört med samma månad föregående år. I förhållande till budget ligger volymen för perioden under den genomsnittliga månadsbudgeten. Förväntningen är att det kommer ske ytterligare volymökningar under året.

Att volymerna legat under budgeterad nivå för perioden gör att nämnden för närvarande har ett överskott avseende de medel som avsatts för volymer inom bostad med särskild service enligt LSS för vuxna med 2,1 miljoner kronor. Utöver detta finns även en buffert, som för perioden motsvarar 0,7 miljoner kronor, redovisat under verksamheten för boende LSS som för närvarande är outnyttjad.

För utföraren i egen regi har volymen ökat med 4,2 procent medan bruttokostnaderna ökat med 13,6 procent. Bruttokostnadsökning motsvarar 5,6 miljoner kronor vilket även inkluderar kostnader för ett nytt boende med 1,9 miljoner kronor. För perioden redovisar utförarverksamheten ett underskottet om -0,6 miljoner kronor.

Daglig verksamhet

Inom daglig verksamhet enligt LSS redovisar nämnden ett underskott om -1,8 miljoner kronor. Av detta avser -0,8 miljoner kronor köp av verksamhet vilket är väntat utifrån att volymbudgeten för daglig verksamhet enligt LSS justerades ner i samband med budgetläggningen eftersom bedömningen var att det saknades utrymme i nämndens ram att täcka kostnaderna fullt ut. Resterande del av underskottet för insatsen finns inom utförarverksamheten.

Personlig assistans

För personlig assistans redovisar nämnden ett underskott om -1,0 miljoner kronor. Från och med 1 januari 2023 har en ny lagändring trätt i kraft som stärker rätten till personlig assistans för personer med psykisk funktionsnedsättning och för barn som är i behov av assistans. Förvaltningen har ännu inte kunnat fastställa effekterna av lagförändringen utan kommer följa detta under 2023.

Att det är svårt att bedöma den framtida utvecklingen beror på det delade ansvaret mellan kommunen och Försäkringskassan. Beroende på vilka beslut som fattas för olika personer kan kostnaderna både komma att öka i de delar ansvaret ligger på kommunen eller minska i de fall beslut leder till att kostnadsansvaret går till Försäkringskassan.

Även för personlig assistans justerades budgeten ned eftersom nämndens ram inte förväntades kunna täcka hela kostnaden. Hur stor del av underskottet som beror på detta och hur stor del som beror på lagförändringen är inte fastställt ännu utan kommer ske i samband med prognosarbetet inför delårsrapporteringen. I dagsläget kan förvaltningen konstatera att det redovisas ett underskott om -0,7 miljoner kronor inom utförarverksamheten och -0,4 miljoner kronor avseende de medel som avsatts för volymer inom personlig assistans.

Insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS/SFB)

För insatser till personer med funktionsnedsättning, exklusive LSS och SFB, redovisar nämnden ett underskott om -2,6 miljoner kronor. I verksamhetsområdet ingår insatser i ordinärt boende och särskilt boende för personer under 65 år. Jämfört med föregående år redovisas en nettokostnadsökning med 9,3 miljoner kronor. Detta ger dock en missvisande bild eftersom kostnaderna för turbundna resor felaktigt redovisades inom verksamhetsområdet för insatser enligt LSS och SFB i början av 2022. Den egentliga nettokostnadsökningen för insatser till personer med funktionsnedsättning bedöms vara omkring 1,3 miljoner kronor där majoriteten av kostnadsökningen avser personalkostnader.

Nettokostnadsutveckling, tkr	jan-mar 2021	jan-mar 2022	jan-mar 2023
Insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS/SFB)	14 661	16 972	26 314
Förändring i procent		15,8%	55,0%

Turbundna resor

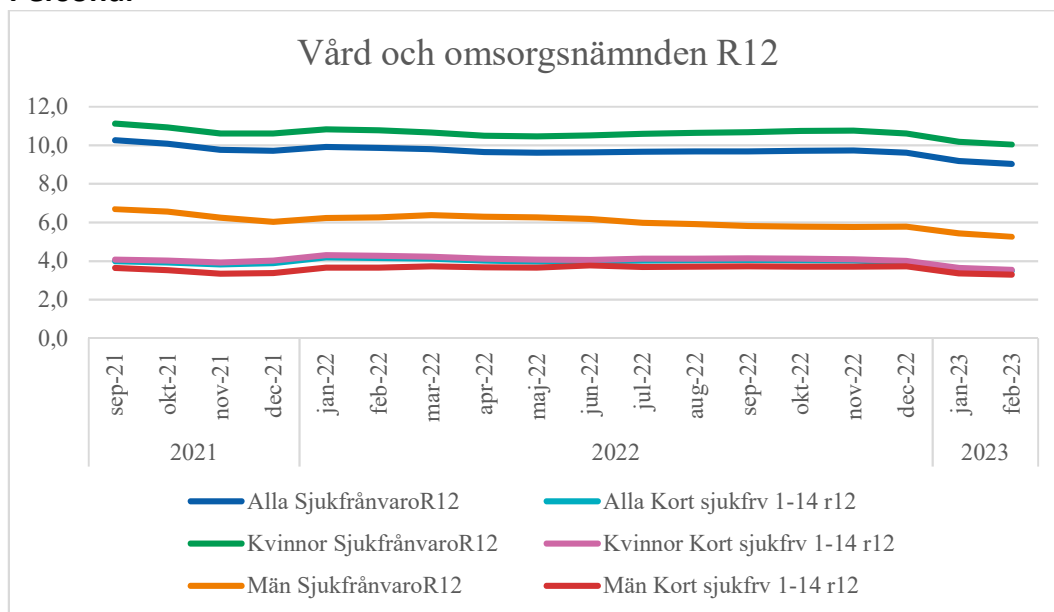
Det största underskottet inom verksamhetsområdet för insatser till personer med funktionsnedsättning avser turbundna resor där budgetavvikelsen är -2,1 miljoner kronor. Jämfört med föregående år har kostnaderna ökat med 3,9 miljoner kronor vilket nästan motsvarar en dubblering av kostnaderna. Detta beror på pris- och volymökningar.

Investeringar

Investeringar, tkr	Helår 2023			Perioden jan - mar 2023		
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Investeringar särskilt boende	4 000	-	-	1 000	142	858
Investeringar ordinärt boende	500	-	-	125	220	-95
Inventarier boende LSS	400	-	-	100	191	-91
Summa	4 900	-	-	1 225	553	672

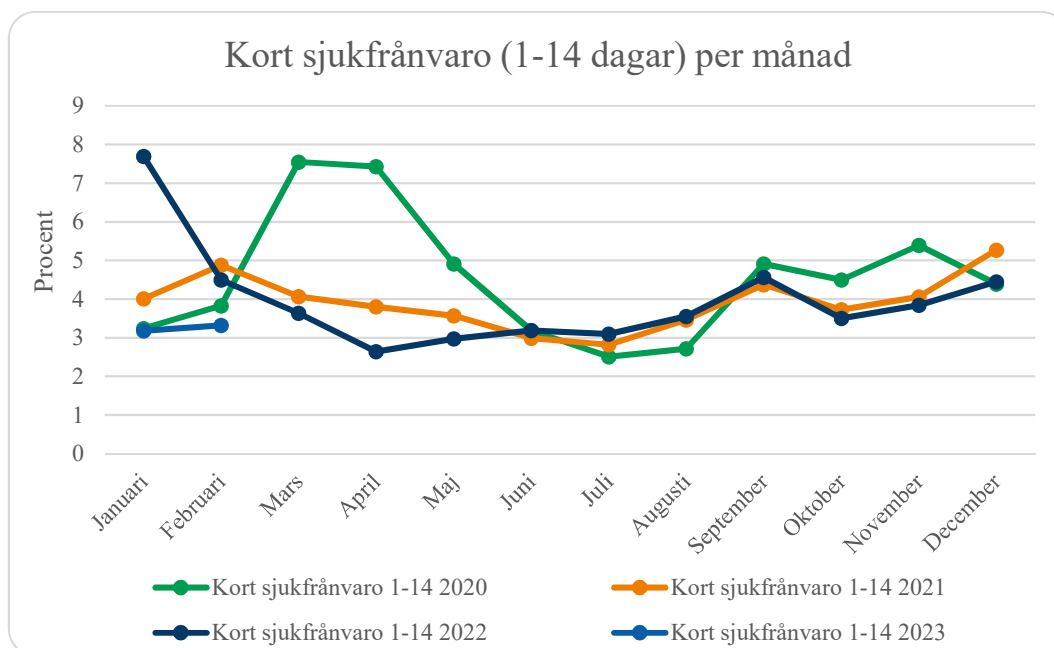
Personal

Den totala sjukfrånvaron presenterad som ett snitt för de senaste 12 månaderna (R12) var i februari 2023 9 procent vilket är 0,9 procentenheter lägre jämfört med samma månad 2022. Den totala sjukfrånvaron för både kvinnor och män har en nedåtgående trend. Korttidsfrånvaron har minskat med 0,6 procentenheter.

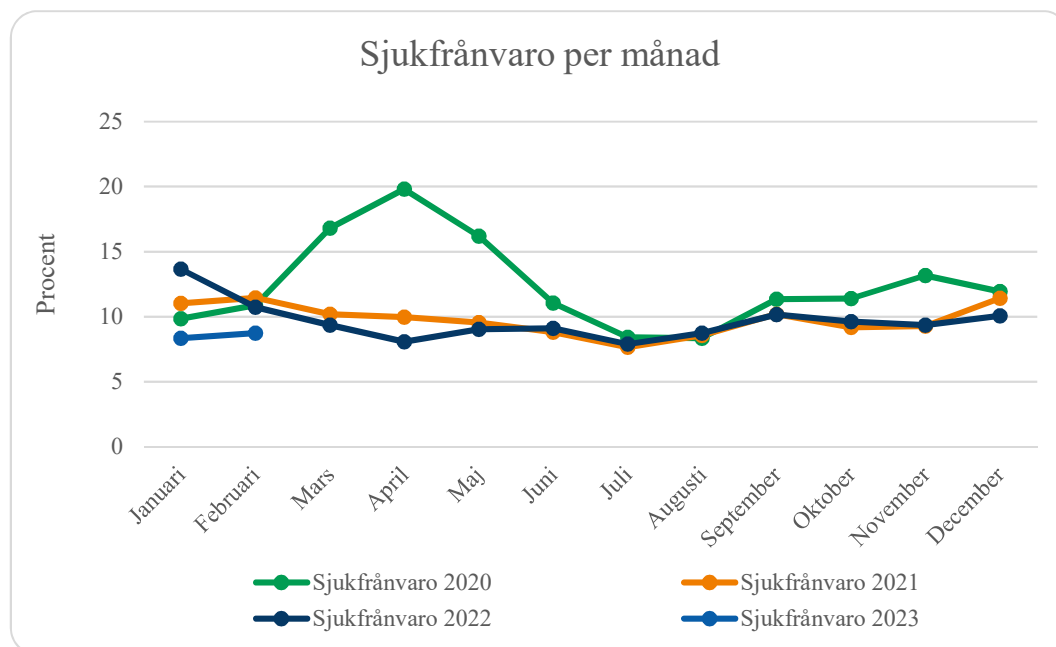
Sett över en 18 månaders period har den totala sjukfrånvaron sjunkit med 1,3 procentenheter.

Den lägre sjukfrånvaron kan dels bero på att vi jämför oss med statistik där man fortfarande var påverkad av covid-19 pandemin, men också på att verksamheten arbetar strukturerat med uppföljning av sjukfrånvaroorsaker. Det sker kontinuerligt arbete kring rehabilitering både i samband med korttidsfrånvaro och långtidssjukskrivning.

Korttidssjukfrånvaron sett per månad var i början av 2023 lägre än de tre senaste åren vid samma tidpunkt. Detta beror troligen på att det tidigare år funnits påverkan av covid-19 pandemin, vilken inte längre påverkar sjukfrånvaron i verksamheterna. Under slutet av 2022 fanns en ökande trend avseende korttidssjukfrånvaron vilken nu har brutits.

Den totala sjukfrånvaron sett per månad är även den i början av 2023 lägre än tidigare år. Vi ser även en positiv trend under perioden efter det att covid-19 pandemin planade ut. Det pågår ett aktivt och strukturerat arbete med att minska sjukfrånvaron inom nämndens verksamheter. Förhoppningen är att det ska bli enklare att följa och analysera resultaten allt eftersom vi har mer siffror på sjukfrånvaron utan pandemins påverkan.